

VIII. Fundacions

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

Ferran Sunyer i Balaguer va néixer a Figueres l'any 1912, i va morir a Barcelona l'any 1967. Des del naixement va estar afectat per una paràlisi total que li va fer impossible qualsevol intent d'assistència a l'escola. La convivència amb els seus cosins des de la infantesa féu que, alhora que ells, progressés culturalment, fins que es desvetllà el seu interès per la física, l'astronomia i les matemàtiques, que el dugué a ser un científic destacat i de rellevant prestigi.

La seva tasca investigadora va ser guardonada amb nombroses distincions: Premi Agell, de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (1948); Premi Prat de la Riba, de l'Institut d'Estudis Catalans (1949); Premi de l'Academia de Ciencias de Zaragoza (1950); 2 premis «Torres Quevedo» i «Francisco Franco» (1956) del Consell Superior d'Investigacions Científiques; Premi de l'Academia de Ciencias de Madrid (1959), i el Premi Martí d'Ardenya, de l'Institut d'Estudis Catalans (1966).

Els seus treballs van ser publicats amb regularitat a *Collectanea Mathematica*, Revista del Seminari de Barcelona; *Comptes Rendus*, de l'Acadèmia de Ciències de París; la *Revista Matemática Hispano-Americana*, de Madrid; *Memòries de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona*; *Revista de la Academia de Ciencias*, de Saragossa; *Proceedings of the American Mathematical Society*; *Revista de la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales*, de Madrid; *Fundamenta Mathematicae*; *Actes de les Reunions Anuals de Matemàtics espanyols*; *Seminario Matemático García Galdeano*, de Saragossa, i *Ohio University Press*.

Va ser vicepresident de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, filial de l'IEC, i membre de la Real Sociedad Matemática Española.

El dia 30 de juny de 1983, les senyores Maria Assumpció Carbona i Balaguer i Maria dels Àngels Carbona i Balaguer, cosines del matemàtic Ferran Sunyer i Balaguer, constituïen la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer. Aquesta Fundació, però, esdevingué inoperant a causa de la mort d'alguns patrons, i per això el dia 4 de desembre de 1991 les fundadores van procedir a la modificació i refosa dels Estatuts de la Fundació i designaren un nou patronat, en el qual es donava entrada a l'Institut d'Estudis Catalans.

La Fundació està constituïda per un Patronat: curs 2000-2001

President:	president de l'IEC	Manuel Castellet i Solanas
Vicepresident:	president de la Secció de Ciències i Tecnologia	Manuel Ribas i Piera
Secretari:	secretari general de l'IEC	Carles Miralles i Solà
Tresorer:	president de la Societat Catalana de Matemàtiques	Sebastià Xambó i Descamps
Vocals:	professors de les universitats (Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya)	Jaume Agudé i Bover Josep Amat i Girbau Joan Girbau i Badó Josep M. Font i Llovet Joan de Solà Morales i Rubió

La finalitat de la Fundació és concedir premis a treballs d'investigació matemàtica, amb el nom de «Premis Ferran Sunyer i Balaguer». El Patronat pot concedir també ajuts de tota mena per a estudis i treballs relacionats amb les ciències matemàtiques.

El Premi s'atorga anualment a una monografia matemàtica de caràcter expositori que presenti els darrers desenvolupaments d'una àrea activa en recerca. El premi es concedeix a proposta d'un jurat internacional format pels professors Hyman Bass (Universitat de Michigan), Warren Dicks (Universitat Autònoma de Barcelona), Antonio Córdoba (Universitat Autònoma de Madrid), Paul Malliavin (Universitat de París VI), Alan Weinstein (Universitat de Califòrnia a Berkeley) i Jaume Agudé (Universitat Autònoma de Barcelona).

El dia 24 d'abril de 2001 la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer va atorgar el Premi Ferran Sunyer i Balaguer corresponent a la novena convocatòria. Els professors Martin Golubitsky, de la Universitat de Houston (EUA) i Ian Stewart, de la Universitat de Warwick (Regne Unit), han estat els guanyadors del Premi Internacional Ferran Sunyer i Balaguer de l'any 2001 per la seva obra *The Symmetry Perspective*. Constitueix una acurada exposició de la influència de la simetria als sistemes dinàmics, en un text molt atractiu i ric en exemples.

En les edicions anteriors han estat guanyadors:

- Alexander Lubotzky (Universitat Hebrea de Jerusalem), *Discrete groups, expanding graphs and invariant measures*
- Klaus Schmidt (Universitat de Warwick), *Dynamical Systems of Algebraic Origin*
- V. Kumar Murty i M. Ram Murty (Universitat de Toronto), *Non-vanishing of L-Functions and Applications*
- A. Böttcher (TU Chmenitz-Zwickau) i Y. I. Karlovich (Acadèmia Ucraïnesa de Ciències), *Carleson Curves, Muckenhoupt Weights, and Toeplitz Operators*

— Juan J. Morales-Ruiz (Universitat Politècnica de Catalunya), *Differential Galois Theory and Non-integrability of Hamiltonian Systems*

— Patrick Dehornoy (Universitat de Caen), *Braids and Self-Distributivity*

— Juan Pablo Ortega i Tudor Ratiu (Escola Politècnica Federal de Lausana), *Hamiltonian Singular Reduction*.

Aquestes monografies han estat publicades per Birkhäuser Verlag dins la sèrie *Progress in Mathematics*.

L'Arxiu Ferran Sunyer i Balaguer, una vegada catalogat, ha estat cedit a la Biblioteca de Ciències i Enginyeries de la Universitat Autònoma de Barcelona, i la biblioteca es troba al Centre de Recerca Matemàtica.

Fundació Mercè Rodoreda

Mercè Rodoreda i Gurgui va néixer a Barcelona l'any 1909, i va morir a Girona l'any 1983. Escriptora, la seva obra literària ha estat traduïda a més de 25 llengües i ha estat guardonada amb nombroses distincions: Premi Crexells (1937), Flor Natural en els Jocs Florals de Londres (1947), Flor Natural en els Jocs Florals de París (1948), Mestra en Gai Saber en els Jocs Florals de Montevideo (1949), Premi Joan Santamaria (1956), Premi Víctor Català (1957), Premi Sant Jordi (1966), Premi Ramon Llull (1969), Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1980), Premi Crítica Serra d'Or (1980) i Premi Ciutat de Barcelona (1980).

La Fundació Mercè Rodoreda fou constituïda el 25 de març de 1992 per l'Institut d'Estudis Catalans, hereu de la propietat intel·lectual de l'autora, amb la finalitat de tenir cura de l'obra i de gestionar-ne els drets d'autor.

La Fundació està integrada per un Patronat:

President:	president de l'IEC	Manuel Castellet i Solanas
Vicepresident:	vicepresident de l'IEC	Josep Carreras i Barnés
Secretari:	secretari general de l'IEC	Carles Miralles i Solà
Tresorer:	tresorer de l'IEC	Josep Egozcue i Cuixart
Patrons nats:		Margarida Puig i Sala
	presidents de les seccions	Joan A. Argenter i Giralt
		Albert Balcells i González
		Manuel Ribas i Piera
		Màrius Foz i Sala

Patrons electius:

Joan Vilà i Valentí
M. Mercè Boronat i Blanch
Joaquim Molas i Batllori
Jordi Sarsanedas i Vives
Joan Triadú i Font

Les finalitats de la fundació són:

- a) concedir premis a treballs d'investigació sobre la narrativa catalana del segle XX, titulats «Premis Mercè Rodoreda»
- b) concedir ajuts de tot tipus per a estudis i treballs relacionats amb la narrativa catalana del segle XX i principalment amb l'estudi i la divulgació de l'obra de Mercè Rodoreda
- c) constituir una biblioteca que contingui tota l'obra de Mercè Rodoreda i també les seves traduccions, i adquirir tot tipus de material relatiu a l'autora per a la constitució de l'arxiu i biblioteca Mercè Rodoreda
- d) custodiar els documents de Mercè Rodoreda que siguin de la titularitat de la Fundació i els altres que li sigui confiats.

Premis i ajuts

La Fundació convoca anualment un premi ofert al millor treball d'investigació sobre l'obra de Mercè Rodoreda o sobre la novel·la i el conte des de la caiguda de Primo de Rivera fins a la fi del franquisme (1930-1975). Els ajuts, en nombre de 4, també s'atorguen anualment. Es concedeixen a proposta de la Comissió Tècnica formada per la senyora M. Mercè Boronat i Blanch i els senyors Joaquim Molas i Batllori, Jordi Sarsanedas i Vives i Joan Triadú i Font.

El dia 24 d'abril de 2001 la Fundació Mercè Rodoreda no va atorgar el Premi anual, però sí que va concedir ajuts per al desenvolupament dels treballs següents:

- Paulí Arenas, *Mercè Rodoreda, narradora lírica*
- Mercè Ibarz, *Estudi sobre la vida i l'exili de Mercè Rodoreda*
- Abraham Mohino, *Edició, ordenació i estudi de la poesia de Mercè Rodoreda*
- Eulàlia Moreta i Tusquets, *Tractament de la burgesia catalana a l'obra de*

Mercè Rodoreda

En les edicions anteriors han estat guanyadors:

Premi Mercè Rodoreda

— Maria Isidra Mencos i Pascual, *La crítica frente a la obra de Mercè Rodoreda: bibliografía selecta y comentada*

— Jordi Giramé i Busquets i Óscar Muñoz i Martínez, *Treball de documentació i investigació a l'entorn de l'espectacle «La senyora Florentina i el seu amor Homer»*

— Roser Porta i Espluga, *Mercè Rodoreda humorista. Vol. I: Estils, la teoria literària i les bases de l'univers narratiu (1931-1936), Vol. II: Edició crítica. Delfi Dalmau/Mercè Rodoreda. Estils*

Ajuts

— Carme Arnau i Faidella, *Edició crítica de «La mort i la primavera», Mirall trencat: novel·la intimista i/o gòtica i «Incerta glòria» de Joan Sales: la novel·la d'una vida o la complexitat del món interior*

— Núria Callarisa i Ferré, *Organització i classificació de l'arxiu Mercè Rodoreda*

— Neus Carbonell i Camós, *Estudis dels contes de Mercè Rodoreda*

— Marina Cuccu, *Els elements autobiogràfics i socials en l'obra narrativa de Cèlia Suñol*

— Núria Gibert i Bairaguet, *El teatre a l'exili*

— Barbara Luczak, *Els elements fantàstics en l'obra de Mercè Rodoreda i L'espai urbà barceloní en la novel·la catalana contemporània*

— Josepa Martínez i Blanch, *Anàlisi dels finals de conte de Mercè Rodoreda*

— Francesc Massip i Bonet i Montserrat Palau i Vergés, *L'obra dramàtica de Mercè Rodoreda*

— Maria Berta Morán Arroyo, *Edició crítica de l'obra «Aloma» de Mercè Rodoreda*

— Elisenda Pifarré i Estrada, *Recerca de les referències de Mercè Rodoreda a la premsa*

— Roser Porta i Espluga, *Edició crítica i estudi de les quatre primeres novel·les de Mercè Rodoreda: «Crim», «Un dia en la vida d'un home», «Sóc una dona honrada?», i «Del què hom no pot fugir»*

— Anna M. Saludes i Amat, *Estudi sobre els articles i col·laboracions a la premsa barcelonina de l'època republicana*

— Llorenç Soldevila i Balart, *Una novel·la són paraules (Introducció a la narrativa de Mercè Rodoreda)*

— Marçal Subirà i Pugibet, *Estudi del poema «Nabí» de Josep Carner*

— Marianna Tuccio, *Estudi de la producció narrativa de Mercè Rodoreda publicada a la pàgina dominical del diari La Publicitat*

Publicacions

La mort i la primavera, a cura de Carme Arnau. Edició crítica de l'obra de Mercè Rodoreda. Arxiu Mercè Rodoreda, 1. Barcelona (1997).

Un cafè i altres narracions, a cura de Carme Arnau. Recopilació de contes dispersos de Mercè Rodoreda. Arxiu Mercè Rodoreda, 2. Barcelona (1999).

Memòria i ficció en l'obra de Mercè Rodoreda, a cura de Carme Arnau. Biblioteca Mercè Rodoreda, 2. Barcelona (2000).

De foc i de seda. Àlbum biogràfic de Mercè Rodoreda, a cura de Marta Nadal. Llibre commemoratiu dels 15 anys de la mort de la novel·lista i del norantè aniversari del seu naixement. Barcelona (2001).